

Samenwerken

ACE - Grow Your Skills

@Vrije Universiteit Amsterdam - Peter Valckx

Samenwerken

Samenwerken betekent dat je je samen met anderen inzet om een doel te bereiken.

Omschrijving

Je maakt een plan met duidelijke taakverdeling. Jij zet je eigen kwaliteiten in en vertelt wat jij nodig hebt om goed te kunnen leren of presteren. Tegelijkertijd bied je de ruimte aan anderen zodat zij ook hun kwaliteiten kunnen inzetten en kunnen delen wat zij nodig hebben om goed te kunnen leren of presteren. Op die manier nemen jullie gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor een goed proces en eindresultaat. Samen bereik je meer. Je kunt veel meer werk verzetten door kwaliteiten te bundelen. Je inspireert en helpt elkaar waar nodig en leert van elkaar. Zo zet je ook je eigen kwaliteiten effectief in.

Als je een nieuwe samenwerking start is het belangrijk om goede samenwerkingsafspraken te maken en deze op te schrijven. Hoe pakken jullie de klus aan? Welke verwachtingen hebben jullie van elkaar? Welke kwaliteiten zijn er in de groep? Wie pakt welke taak op? En hoe gaan jullie om met uitdagingen? Door werkafspraken op papier te zetten haal je het meeste uit de samenwerking. Je kunt elkaar dan ook aanspreken als er iets niet soepel in het proces verloopt.

Bekijk deze video

Of klik [HIER](#) om naar YouTube te gaan

Tips

1. Vorm een team.
2. Maak kennis met elkaar en bespreek waarom je kiest voor dit onderwerp. Spreek je verwachtingen uit en vertel waar je goed en minder goed in bent.
3. Maak een taakverdeling en afspraken over hoe vaak je elkaar ziet, de planning, de data voor overleg, etc.
4. Wie vervult welke rol? Wie is de voorzitter en wie de secretaris? Welke andere rollen moeten verdeeld worden?
5. Bij tegenslagen probeer je het eerst zelf op te lossen. Pas zodra jullie er onderling niet uitkomen gaan jullie naar je docent. Neem verantwoordelijkheid voor je taak, jezelf en de andere deelnemers. Geef feedback aan elkaar over wat goed gaat en wat niet.

Opdracht 1 *Two Truths One Lie*

Kennismakingsspel aan de start van een samenwerking.

Stap 1: Vertel jouw groepsleden drie dingen over jezelf waarvan er een ding niet waar is. De andere groepsleden moeten raden wat waar is en wat niet. Draai daarna de rollen om. Een ander groepslid vertelt drie dingen over zichzelf waarvan er een ding niet waar is.

Tip: Deze opdracht kun je ook in kleine groepen doen om het ijs te breken.

Drie feiten over mezelf:

Waar: _____

Waar: _____

Niet waar: _____

Stap 2: Na afloop van het spel heb je een gesprek over samenwerken.

Wat viel je op?

Wat weet je nu van elkaar?

Hoe ga je met elkaar samenwerken?

Opdracht 2 Samenwerken

Samenwerkingsoefening waarbij instrueren een grote rol speelt. Deze opdracht is bedacht door Marieke Desloovere. Zij is Educatief medewerker pesten, weerbaarheid & begeleidershouding bij Pimento.

Stap 1: Pak de volgende materialen:

- een afbeelding
- blinddoeken
- stiften
- papier

Stap 2: Maak 3-tallen. Ieder 3-tal bestaat uit een tekenaar, een communicatiepersoon en een geblinddoekte. Schrijf op wie welke rol op zich neemt:

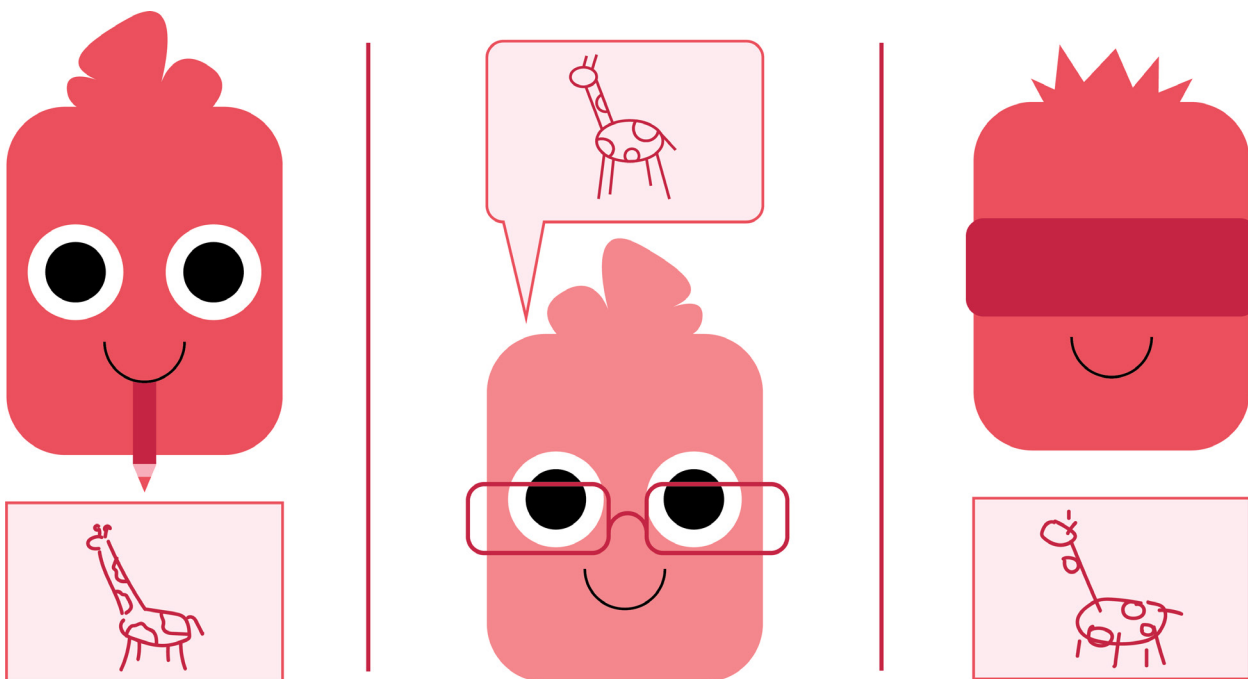
Tekenaar: _____

Communicatiepersoon: _____

Geblinddoekte: _____

Stap 3: Laat de tekenaars een afbeelding zien, bijvoorbeeld een afbeelding van een bekend gebouw (Eiffeltoren) of dier (giraffe) zonder dat de anderen dit zien. De tekenaars tekenen de afbeelding met een stift over op een vel papier, maar mogen daarbij de stift enkel tussen hun tanden houden!

Stap 4: De 'communicatieven' lopen heen- en weer tussen de tekenaars en de geblinddoekten en proberen de 'blinden' zó te instrueren dat zij de afbeelding geblinddoekt na kunnen tekenen én kunnen raden wat ze precies getekend hebben. Spreek duidelijk af wat de 'communicatieven' wel en niet mogen zeggen; ze mogen natuurlijk niet dingen zeggen als: 'teken een giraffe'.

Stap 5: Na afloop heb je een gesprek over samenwerken.

- Wat viel je op?
- Wat was er moeilijk om te tekenen?
- Wat was er moeilijk aan het beschrijven van de tekening?
- Hoe ga je met elkaar samenwerken?

Opdracht 3 *Woord voor woord*

Aansluiten bij de ander. Deze opdracht is bedacht door Tineke de Roos en Thea Gevers. Beiden zijn senior trainer/coach/adviseur bij de VU

Stap 1: Maak tweetallen: Persoon A en B verzinnen samen hardop een verhaal en zeggen daarbij om de beurt één woord! Doe eerst even een stukje voor met een deelnemer, zodat iedereen ziet hoe het werkt.

De openingszin van het verhaal is: *“Lang, lang geleden, in een land hier ver, ver vandaan...”*. Vervolgens ga je in tweetallen van start. A en B zeggen per keer niet meer dan één woord. Duo's die vastlopen, beginnen meteen opnieuw.

Stap 2: Bespreek klassikaal na wat de moraal van het verhaal is: *“En de moraal van dit verhaal is...”*. Die moraal moet uiteraard ook weer woord voor woord uitgesproken worden. Het resultaat is vaak hilarisch.

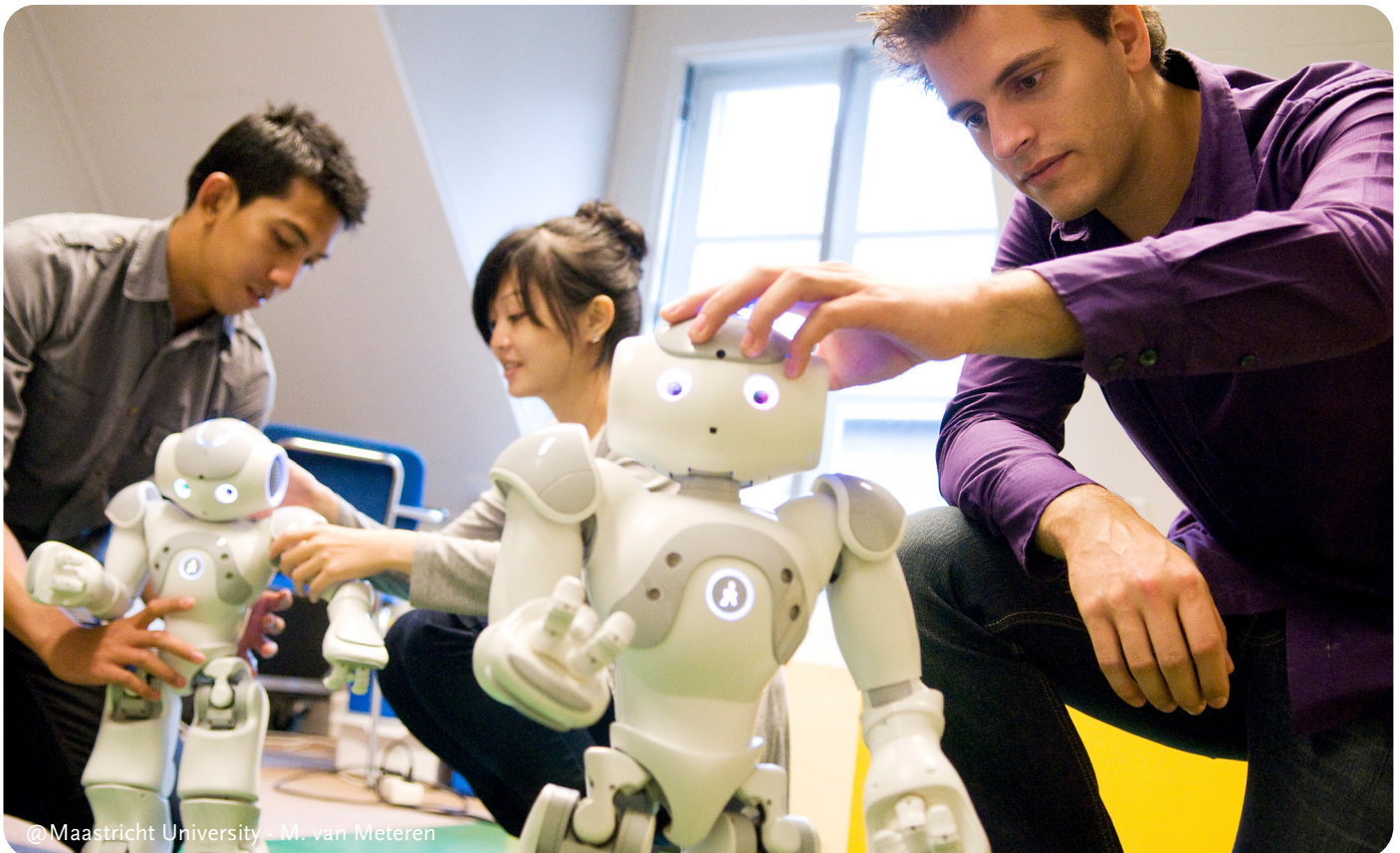
Stap 3: Bespreek de opdracht na.

- Waar loop je tegen aan bij het vertellen van het verhaal?
- Is het lastig om aan te sluiten bij de ander?

Varianten

Er zijn verschillende varianten van dit spel:

1. De begeleider schrijft drie dingen op het bord: een ding (banaan), een werkwoord (dwarsliggen) en een emotie (blij). A en B moeten ze alle drie in het verhaal verwerken.
2. Je kunt de oefening ook klassikaal doen: iedereen staat in een cirkel en voegt om de beurt een woord toe. Het gaat zo snel mogelijk rond.

Opdracht 4 Samenwerkingscontract

Maak afspraken over de samenwerking.

Beantwoord met elkaar de onderstaande vragen over de samenwerking in het project. Schrijf de antwoorden op.

Samenwerkingscontract 1/3

Projectleden en rollen

Vul dit in per deelnemer aan het project:

Mijn naam: _____

Mijn kwaliteiten: _____

Mijn valkuilen: _____

Mijn naam: _____

Mijn kwaliteiten: _____

Mijn valkuilen: _____

Mijn naam: _____

Mijn kwaliteiten: _____

Mijn valkuilen: _____

Mijn naam: _____

Mijn kwaliteiten: _____

Mijn valkuilen: _____

Mijn naam: _____

Mijn kwaliteiten: _____

Mijn valkuilen: _____

Mijn naam: _____

Mijn kwaliteiten: _____

Mijn valkuilen: _____

Welke rollen zijn er nodig in dit project? Wie krijgt welke rol?

Rol: _____ Naam: _____

Rol: _____ Naam: _____

Rol: _____ Naam: _____

Rol: _____ Naam: _____

Rol: _____ Naam: _____

Rol: _____ Naam: _____

Samenwerkingscontract 2/3

Samenwerking

Hoe gaan we samenwerken? Verdelen we taken of doen we alles samen?

Bijeenkomsten en deadlines

Hoe vaak gaan we samen komen?

Op welke momenten komen we samen?

Hoe ziet de planning eruit?

Welke deadline en tussentijdse deadlines zijn er?

Versie vormgeven

Hoe gaan we de samenwerking vormgeven? Werken we in Teams, Magister, Google Docs, etc...?

Welke afspraken maken we over de vormgeving van onze samenwerking?

Samenwerkingscontract 3/3

Proces

Wat doen we als een deadline niet gehaald wordt?

Wat doen we als afspraken niet worden nagekomen?

Handtekeningen

Naam: _____

Handtekening: _____

Naam: _____

Handtekening: _____

Naam: _____

Handtekening: _____

Naam: _____

Handtekening: _____

Naam: _____

Handtekening: _____

Naam: _____

Handtekening: _____

Literatuur overzicht

- 1 De Roos, T., & Gevers, T. (2022, 29 juli). *Woord voor woord*. Werkvormen. Geraadpleegd op 16 juni 2023, van <https://www.werkvormen.info/werkvorm/woord-voor-woord>
- 2 Desloovere, M. (2022, 28 juli). *Samenwerken II*. Werkvormen. Geraadpleegd op 16 juni 2023, van <https://www.werkvormen.info/werkvorm/samenwerken-ii>
- 3 Dijkstra, D., Bunnik, P. & Krikke, A. (2021). *Zelfregulerend leren. Effectiever leren met leerstrategieën*. Amsterdam: Boom.
- 4 Dijkstra, P. (2019). *Effectiever studeren. Leerstrategieën voor het hoger onderwijs*. Amsterdam: Boom.
- 5 Dost, F., Driessen, R., Egmond, M, van., Flim, B. J., Hoogendoorn, E., Huitema, I., Nauta, J., Postema, J., Schadron, R. & IJsenbrand, I. (2017). *Generieke studievaardigheden set voor doorstroom havo-HBO*. VO-raad.
- 6 Kivunja, C. (2014). Do You Want Your Students to Be Job-Ready with 21st Century Skills? Change Pedagogies: A Pedagogical Paradigm Shift from Vygotskyian Social Constructivism to Critical Thinking, Problem Solving and Siemens' Digital Connectivism. *International Journal of Higher Education*, 3(3), 81-91.
- 7 Rotterdamse samenwerkingsverband vo-ho: samen werken aan betere aansluiting (2022). Het Rotterdamse vaardighedenraamwerk vo-ho inclusief rubrics. Geraadpleegd op 26-4-2023, van <https://aansluiting-voho010.nl/nieuws-en-agenda/rotterdams-vaardighedenraamwerk-vo-ho-incl-rubrics-nu-beschikbaar>

